

هدایت الهی

احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه ای که بتواند **پاسخگوی نیازهایش** باشد و سعادت او را تضمین کند سبب شده که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم.

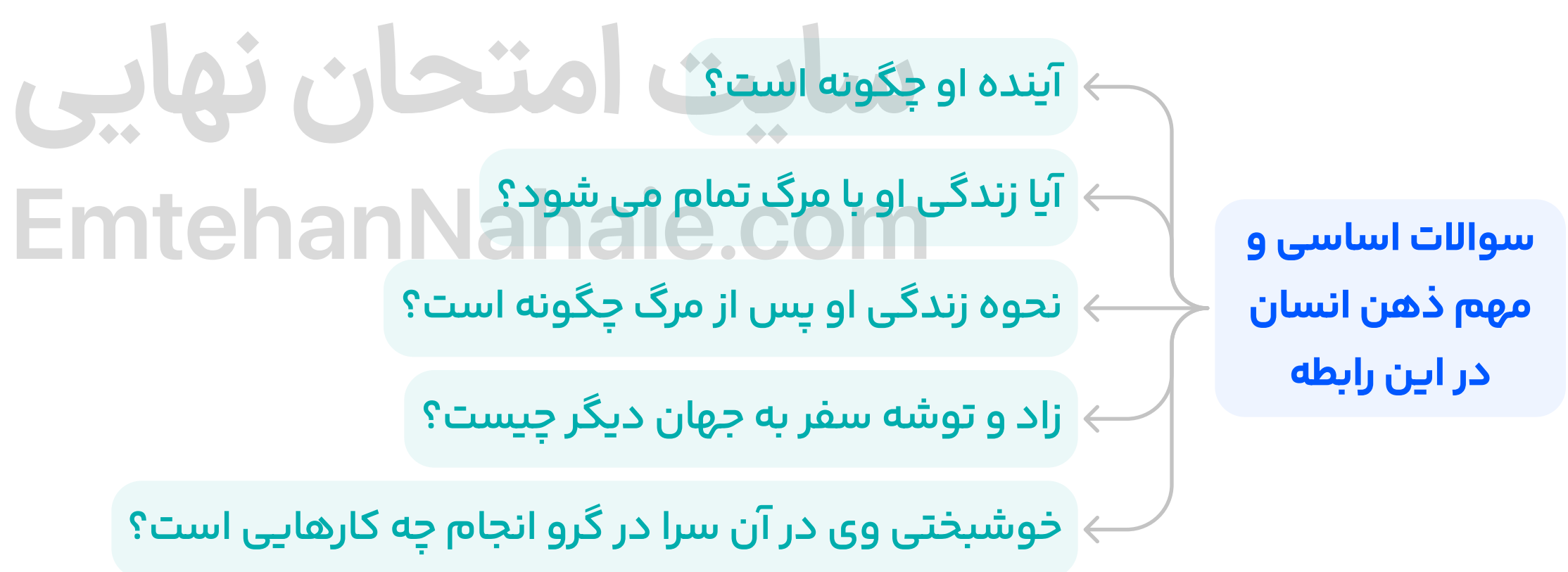
پاسخ صحیح به نیازهای برتر و اساسی که سعادت انسان را تضمین می کند ، بتدریج برایش تبدیل به **دل مشغولی، دغدغه** و بالاخره به سوال هایی تبدیل می شوند که تا **پاسخ آنها را نیابد، آرام نمی گیرد.**

شناخت هدف زندگی

انسان می خواهد بداند " **برای چه زندگی می کند؟** " و با تکیه بر کدام **هدف** می تواند با **اطمینان خاطر**، زندگی اش را صرف آن نماید ؟

امام سجاد در یکی از دعاهایش ← "خدایا، ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده ای."

درک آینده خویش

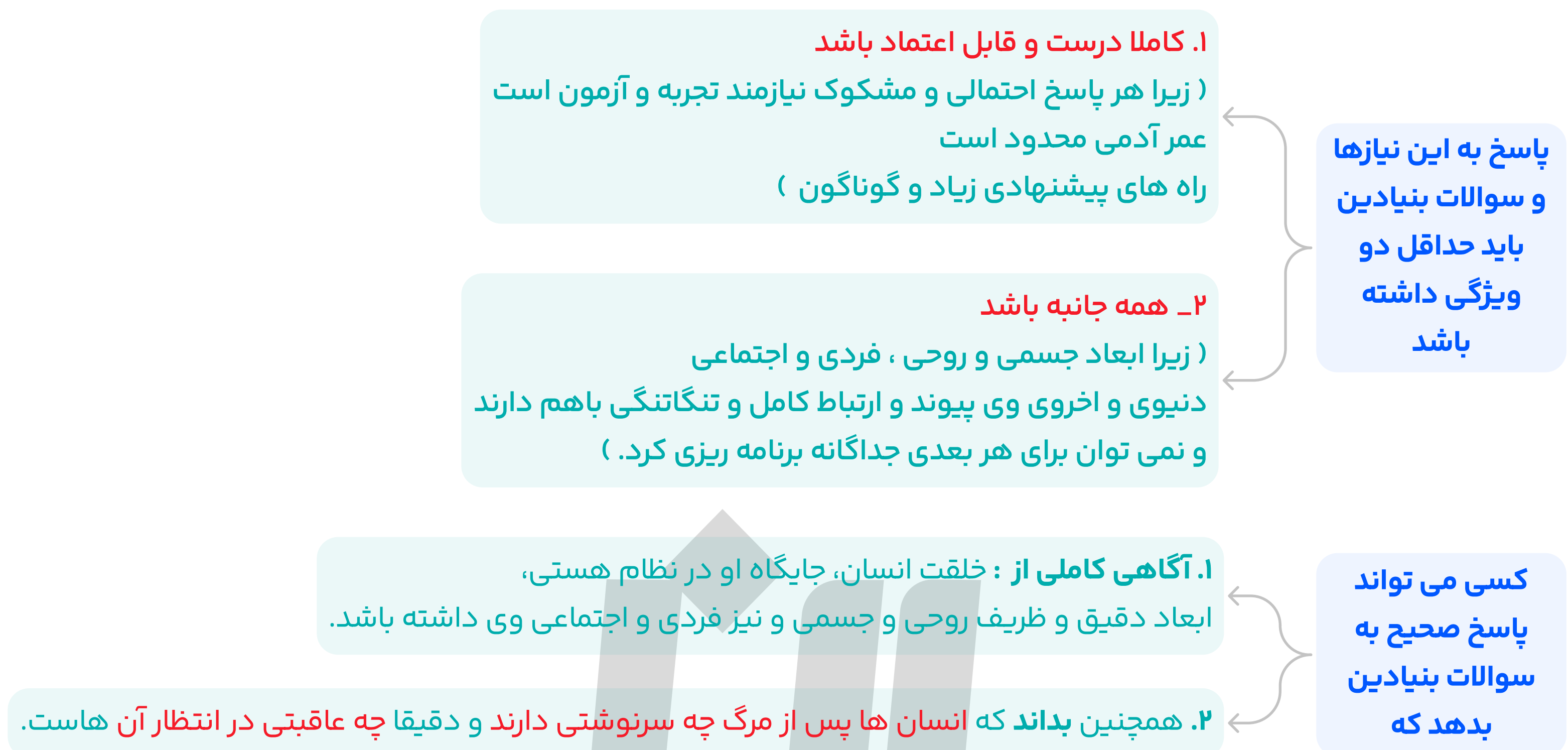

مولوی

روزها فکر من این است و همه شب سختم
از کجا آمده ام آمدنم بهر چه بود
که چرا غافل از احوال دل خویشتم
به کجا می روم آخر ننمایی وطنم

کشف راه درست زندگی

"راه زندگی" یا "چگونه زیستن" که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه دیگر انسان های فکور و خردمند است. از آن رو مهم است چون انسان فقط یکبار بدنیا می آید و یکبار زندگی در دنیا را تجربه می کند.

شیوه هدایت خداوند

خداوند هردسته از مخلوقات را متناسب با ویژگی هایی که در وجودشان قرار داده است (فطرت) هدایت می کند (هدایت تکوینی) یکی ازین ویژگی ها : توانایی تعقل و تفکر و ویژگی دیگر قدرت اختیار و انتخاب اوست.

هدایت خداوند نیز از مسیر این دو ویژگی می گذرد، یعنی خداوند برنامه هدایت را بوسیله پیامبران می فرستد تا انسان ها با تفکر در آن و با اختیار خود آن را انتخاب کنند و در زندگی بکار بگیرند و به هدفی که خداوند در خلقتشان قرار داده است (رسیدن به قرب الهی) برسند (هدایت تشریعی)

سوالات تشریحی درس اول

سوال ویژگی کسی که می تواند پاسخ صحیحی به سوالات بنیادین انسان بدهد چیست؟

جواب آگاهی کاملی از خلقت انسان ،جایگاه او در نظام هستی ،ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی داشته باشد. همچنین بداند که انسان ها پس مرگ چه سرنوشتی دارند و دقیقا چه عاقبتی در انتظار آنهاست.

سوال دو ویژگی پاسخ به سوالات بنیادین و نیازها را ذکر کنید.

جواب کاملا درست و قابل اعتماد باشد - همه جانبه باشد

سوال هدایت تکوینی و تشریحی را توضیح دهید.

جواب هدایت تکوینی: خداوند تمامی موجودات را متناسب با ویژگی هایی که در وجودشان هست هدایت می کند.

هدایت تشریحی: این هدایت خاص انسان هاست که علاوه بر هدایت تکوینی برای آنها پیامبرانی فرستاد تا با عقل خویش در هدایات تفکر کنند و با اختیار خویش آن مسیر را انتخاب کنند.

سوال نیاز های خاص و برتر انسان را نام ببرید.

جواب شناخت هدف زندگی - درک آینده خویش - کشف راه درست زندگی

سوال چرا پاسخ به سوالات بنیادین باید همه جانبه باشد؟

جواب زیرا ابعاد جسمی و روحی ، فردی و اجتماعی، دنیوی و اخروی وی پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی باهم دارند و نمی توان برای هر بعدی جداگانه برنامه ریزی کرد.

کوئیز مربوط به درس اول

سوال پاسخ صحیح به نیازهای برتر و اساسی که سعادت انسان را تضمین می کند ، بتدریج برایش تبدیل بهو..... تبدیل می شوند که تا پاسخ آنها را نیابد، آرام نمی گیرد.

جواب دل مشغولی و دغدغه

سوال "چگونه زیستن" مربوط به کدام یک از نیازهای برتر انسان است؟

جواب کشف راه درست زندگی

دین به معنای "راه" و "روش" است. راه و روشی که خداوند برای زندگی انسان ها برگزیده، همان دین الهی است که بدان **اسلام** می گویند.

براساس آیات قرآن خداوند یک دین برای انسان ها فرستاده.

فطرت به معنای نوع خاص آفرینش است ← منظور آفرینش خاص انسان ها و ویژگی هایی است که خداوند در اصل آفرینش آنها قرار داده است.

به سبب این ویژگی های مشترک (**فطرت**) خداوند یک **برنامه کلی** به انسان ها ارائه داده است تا آنان به **هدف مشترکی** که در خلقتشان قرار داده است برسند. این برنامه اسلام نام دارد که **به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند** است.

محتوای اصلی دعوت پیامبران

اصول اعتقادی (اصول دین) ↔ اصول عملی (فروع دین)

با انجام واجبات دین و ترک حرام ها
خداوند را عبادت و بندگی کنند

کسب فضائل اخلاقی مانند عفت، راستگویی و امانت داری

دوری از رذائل اخلاقی

بناکردن جامعه ای دینی بر اساس عدالت

ایمان به خدای یگانه و دوری از شرک

ایمان به فرستادگان الهی و راهنمایان دین

ایمان به سرای آخرت و پاداش و حسابرسی عادلانه

ایمان به عادلانه بودن نظام هستی

همه پیامبران الهی مردم را به این امور فراخوانده اند به همین دلیل **محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان است**. در واقع **همه آنها یک دین را آورده اند**.
بااین وجود تعالیم پیامبران در برخی احکام فرعی، **متناسب با زمان و سطح آگاهی مردم و نیاز های هر دوره**، با دوره های دیگر تفاوت هایی دارد.

علل تعدد پیامبران الهی

استمرار و پیوستگی در دعوت

لازمه **ماندگاری** یک پیام، تبلیغ **دائمی و مستمر** آن است. تداوم دعوت انبیاء الهی سبب شد تا تعالیم الهی **جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ** مردم شود.

رشد تدریجی سطح فکر مردم در طول تاریخ

از قبیل **رشد دانش و فرهنگ مردم**. از این رو لازم بود در هر عصر و دوره ای پیامبری جدید مبعوث میشد تا دین ثابت الهی را درخور فهم و اندیشه انسان های دوران خود بیان کند.

پیامبر

← "ما پیامبران مامور شده ایم که با مردم به اندازه عقلشان سخن بگوییم."

تحریف تعلیمات پیامبران پیشین

به علت **ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی** اجتماعی و **عدم توسعه کتابت**، تعلیمات انبیاء به تدریج فراموش می شد؛ بر این اساس پیامبران بعدی می آمدند و تعلیمات اصیل و صحیح را بار دیگر به مردم بیان می کردند.

عواملی که باعث شد رسول اکرم(ص) آخرین پیامبر الهی باشد

۱. آمادگی جامعه بشری برای دریافت کامل برنامه زندگی

آمادگی فکری و فرهنگی جوامع مختلف به میزانی بود که می توانست کامل ترین برنامه زندگی را دریافت و حفظ کند و به کمک آن، پاسخ نیازهای فردی و اجتماعی خود را بدست آورد.

۲. حفظ قرآن کریم از تحریف و جاودانه بودن آن

به علت : تلاش و کوشش مسلمانان - عنایت الهی - اهتمام پیامبر در جمع آوری و حفظ قرآن

۳. وجود امامان معصوم پس از پیامبر

تعیین امام معصوم از طرف خداوند سبب شد که مسئولیت های پیامبر به جز دریافت و ابلاغ وحی ادامه یابد و جامعه کمبودی از جهت رهبری و هدایت نداشته باشد.

۴. پویایی و روزآمد بودن دین اسلام

توجه به نیاز های ثابت و متغیر - وجود قوانین تنظیم کننده

پیامبر

← "اسلام با ضرر دیدن و ضرر رساندن مخالف است." مربوط به وجود قوانین تنظیم کننده

هر پیامبری که می آمد، به **آمدن پیامبر بعدی بشارت** می داد و بر **پیروی از او تاکید** می کرد، بنابراین **وجود دو یا چند دین** در یک زمان، **نشانگر** این است که **پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده اند**. و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از دستورات پیامبران گذشته است.

سوالات تشریحی درس دوم

سوال عواملی که باعث شد رسول اکرم(ص) آخرین پیامبر الهی باشد را نام ببرید.

جواب آمادگی جامعه بشری برای دریافت کامل برنامه زندگی - حفظ قرآن کریم از تحریف و جاودانه بودن آن
وجود امامان معصوم پس از - پویایی و روزآمد بودن دین اسلام

سوال علل تعدد پیامبران الهی را نام ببرید.

جواب استمرار و پیوستگی در دعوت
رشد تدریجی سطح فکر مردم در طول تاریخ
تحریف تعلیمات پیامبران پیشین

سوال لازمه..... یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است.

جواب ماندگاری

سایت امتحان نهایی
EmtahanNahaie.com

معجزه جاویدان

قرآن کریم آخرین کتاب الهی است که بر خاتم پیامبران نازل شده و **گواه و دلیل نبوت ایشان** است.

هرگاه پیامبری از سوی خداوند مبعوث می شد، برای اینکه مردم دریابند که وی با خداوند ارتباط دارد کارهای خارق العاده ای انجام می داد که هیچکس بدون تایید و اذن خداوند قادر به انجام آنها نبودند.

قرآن کریم این کارهای خارق العاده را "**آیت**" یعنی **نشانه و علامت نبوت** می خواند و اندیشمندان اسلامی آن را **معجزه** می نامند؛ زیرا **عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور آشکار می شود**.

معجزه آخرین پیامبر الهی باید به گونه ای باشد که

۱. مردم زمان خودش به معجزه بودن آن اعتراف کنند و آن را فوق توان بشری بدانند.

۲. آیندگان هم معجزه بودن آن را تایید کنند.

معجزه اصلی پیامبر اکرم(ص) از جنس کتاب بوده است.

علت

زیرا تعلیمات پیامبر برای همه زمان های بعد از ایشان نیز می باشد.

سند حقانیت ایشان نیز باید برای همه زمان ها باشد. اگر معجزه ایشان از نوع

کتاب و فرهنگ نبود، نمی توانست شاهی حاضر و دائمی بر نبوت ایشان باشد.

خداوند به کسی که در الهی بودن قرآن شک دارد پیشنهاد کرده است :

تا کتابی و حتی ده سوره همانند قرآن بیاورند. و برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان پیشنهاد آوردن حتی **یک سوره** مانند قرآن را هم داد.

این دعوت به مبارزه را **تحدی** می گویند. و خداوند تاکید می کند هیچگاه هیچکس نمی تواند در این مبارزه پیروز شود.

آسانترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن، آوردن **سوره ای مشابه** یکی از سوره های این کتاب الهی است. اما از آن زمان تا الان که بیش از چهارده قرن می گذرد، مخالفان سرسخت اسلام **نتوانستند** حتی یک سوره به اندازه سوره کوثر بیاورند.

جنبه های اعجاز قرآن

۱. اعجاز لفظی

۲. اعجاز محتوایی

انسجام درونی درعین نزول تدریجی

تاثیر پذیری از عقاید دوران جاهلیت

جامعیت و همه جانبه بودن

ذکر نکات علمی بی سابقه

نیرو جاذبه و انبساط جهان مربوط به ذکر نکات علمی بی ساقه است.

سوالات تشریحی درس سوم

سوال معجزه اصلی پیامبر اکرم(ص) از جنس کتاب بوده است. چرا ؟

جواب زیرا تعلیمات پیامبر برای همه زمان های بعد از ایشان نیز می باشد.
سند حقانیت ایشان نیز باید برای همه زمان ها باشد. اگر معجزه ایشان از نوع کتاب و فرهنگ نبود، نمی توانست شاهی حاضر و دائمی بر نبوت ایشان باشد.

سوال اعجاز محتوایی قرآن را نام ببرید.

جواب انسجام درونی درعین نزول تدریجی
تاثیر پذیری از عقاید دوران جاهلیت
جامعیت و همه جانبه بودن
ذکر نکات علمی بی سابقه

سوال آسانترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن،این کتاب الهی است. این دعوت به مبارزه در قرآن نام دارد.

جواب آوردن سوره ای مشابه یکی از سوره های - تحدی

سوال قرآن کریم کارهای خارق العاده رایعنیمی خواند و اندیشمندان اسلامی آن را می نامند.

جواب " آیت " - نشانه و علامت نبوت - معجزه

سایت امتحان نهایی
EmtahanNahaie.com

مسئولیت های سه گانه پیامبر

دریافت و ابلاغ وحی

نویسندگان قرآن ← کاتبان وحی

آنان که قرآن را به خاطر سپرده و حفظ میکردند ← حافظان وحی

حضرت علی(ع) ← اولین و برترین کاتب و حافظ قرآن

تعلیم و تبیین تعالیم الهی(مرجعیت دینی)

گفتار و رفتار پیامبر، اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است و مسلمانان با مراجعه به گفتار و رفتار آن حضرت، به معنای واقعی بسیاری از معارف قرآن پی می برند.

اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی(ولایت ظاهری)

ولایت به معنای سرپرستی و رهبری است. اسلام بر پنج پایه استوار است (نماز ، روزه ، ولایت ، زکات ، حج) و از میان آنها ولایت مهم ترین آنهاست.

اجرای قوانین اسلام بدون تشکیل حکومت امکان پذیر نیست.

ولی و سرپرست حقیقی انسان ها خداست؛ اجرای هر قانون و پیروی از هرکس، هنگامی صحیح است که به گونه ای به قانون الهی و فرمان او بازگردد.

طاغوت ← کسانی که به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند درحالیکه فرمان و قانونشان نشأت گرفته از فرمان الهی نیست.

پذیرش حکومت طاغوت و انجام دستور های وی بر مسلمانان حرام است.

ولایت ظاهری ← تشکیل حکومت و اجرای قوانین اسلام یعنی ولایت و سرپرستی جامعه که به عهده رسول خداست.

ولایت معنوی ← سرپرستی و رهبری معنوی انسان ها که مرتبه برتر و بالاتری از ولایت ظاهری شمرده می شود.

میزان بهره مندی انسان ها از این هدایت به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد و هرقدر میزان ایمان و عمل انسان ها بالاتر ، استعداد و لیاقت دریافت هدایت های معنوی را بیشتر کسب می کنند.

نمونه کامل از این نوع هدایت ← امام علی (ع) ← " روزی رسول خدا(ص) هزار باب از علم را به رویم گشود که از هر کدام، هزار باب دیگر گشوده می شد."

روشن است این آموزش از طریق آموختن معمولی نبود، بلکه به صورت الهام بر روح و جان حضرت علی (ع) بوده است.

بدون وجود عصمت، مسئولیت پیامبری به نتیجه نخواهد رسید؛ زیرا...

۱. اگر پیامبری در دریافت وحی و ابلاغ آن

۱. دین الهی به درستی به مردم نمی‌رسد.

۲. امکان هدایت از مردم سلب می‌شود.

۲. اگر پیامبری در تعلیم و تبیین دین و وحی الهی معصوم نباشد

۱. امکان انحراف در تعلیم الهی پیدا می‌شود.

۲. اعتماد مردم به دین از دست می‌رود.

۳. اگر پیامبری در اجرای احکام الهی معصوم نباشد

۱. امکان دارد کارهایی مخالف دستور خدا انجام دهد.

۲. مردم از او سرمشق گرفته و مانند او عمل کرده و به گمراهی دچار شوند.

عامل عصمت پیامبران

پیامبران با این که مانند سایر انسان ها غریزه و اختیار دارند، در مقام عمل به دستورات الهی دچار گناه نمی شوند؛ زیرا کسی گناه می کند که هوی و هوس بر او غلبه کند اما کسی که حقیقت گناه و معصیت را مشاهده می کند و می داند که با انجام آن از لطف و رحمت خداوند دور می شود، محبت به خدا را با هیچ چیز عوض نمی کنند.

۱. خودداری از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان

اقداماتی جهت ایجاد وحدت در مسلمانان

۲. دفاع از مظلومان و تلاش برای رهایی آنان از ظلم

۳. شناسایی کسانی که به ظاهر خود را مسلمان می نامند.

سوالات تشریحی درس چهارم

سوال اقدامات جهت ایجاد وحدت بین مسلمانان را نام ببرید.

جواب خودداری از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان
دفاع از مظلومان و تلاش برای رهایی آنان از ظلم
شناسایی کسانی که به ظاهر خود را مسلمان می نامند

سوال ولایت معنوی را تعریف کنید.

جواب سرپرستی و رهبری معنوی انسان ها که مرتبه برتر و بالاتری از ولایت ظاهری شمرده می شود.

سوال طاغوت را تعریف کنید.

جواب کسانی که به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند درحالیکه فرمان و قانونشان نشأت گرفته از فرمان الهی نیست

سوال میزان بهره مندی انسان ها از هدایت بهآنان بستگی دارد و هرقدر میزان آنباشد، استعداد و لیاقت دریافت هدایت های معنوی را بیشتر کسب می کنند.

جواب درجه ایمان و عمل - بالاتر

سایت امتحان نهایی
EmtahanNahaie.com

امامت، تداوم رسالت

در میان مسئولیت های سه گانه رسول خدا(ص)، **مسئولیت اول یعنی دریافت و ابلاغ وحی** با **ختم نبوت پایان می پذیرد** و کتاب قرآن آخرین کتاب آسمانی است. اما دو مسئولیت دیگر یعنی **تعلیم و تبیین دین(مرجعیت دینی)** و **ولایت و حکومت(ولایت ظاهری)** پس از ایشان به در قالب امامت **بر عهده امامان معصوم** قرار گرفت.

سوالات تشریحی درس پنجم

سوال طبق حدیث ثقلین گرانبهاترین یادگاران پیامبر چیست؟

جواب قرآن - عترت همان اهل بیت

سوال اشاره به عصمت ائمه اطهار دارد.

جواب آیه تطهیر

سوال در میان مسئولیت های سه گانه نبوت کدام یک با ختم پیامبری پایان می پذیرد؟

جواب دریافت و ابلاغ وحی

سوال آیات و روایات موید تبیین امام از طرف خدا را نام ببرید.

جواب آیه انذار - آیه ولایت - حدیث ثقلین - حدیث منزلت - حدیث غدیر - حدیث جابر

سایت امتحان نهایی
EmtahanNahaie.com

پیشوایان اسوه

پیامبر اکرم

۱۳ سال تلاش برای هدایت مکه

۱۳ سال تلاش برای هدایت مکه

با دعوت مردم مدینه به مدینه مهاجرت کرد

بنای حکومت اسلامی در مدینه

گسترش و فراگرفتن سراسر شبه جزیره عربستان طی ۱۰ سال

آن حضرت در این ۱۰ سال به گونه ای عمل کرد که در همه ابعاد فردی و اجتماعی از جمله در جایگاه رهبری از سوی خداوند بعنوان الگو و اسوه معرفی شد.

حضرت علی : براساس دستورات قران و سنت رسول خدا حکومت میکنم.

سیره پیامبر در رهبری جامعه

۱. تلاش برای برقراری عدالت و برابری (هدف مهم حکومت الهی)

۲. محبت و مدارا با مردم

۳. سختکوشی و دلسوزی در هدایت مردم

۴. مبارزه با فقر و محرومیت

نمونه هایی از اقدامات پیامبر در جهت برقراری عدالت

۱. تقسیم درآمد بیت المال به تساوی

۲. میان عرب و غیرعرب فرقی نمی گذاشت

۳. مجازات کردن متجاوزان حقوق مردم در هر موقعیت و مکانی که بودند

۴. خبری از تبعیض و تفاوت طبقاتی نبود

۵. ایستادن مقابل تعصبات قومی قبیله ای

حدیث پیامبر

موضوع : بیان اهمیت اجرای عدالت در جامعه

اقوام و ملل پیشین بدین سبب دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت، تبعیض روا می داشتند؛ اگر شخصی قدرتمند و صاحب نفوذ از ایشان دزدی می کرد، رهایش می کردند و اگر فردی ضعیف دزدی می کرد؛ وی را مجازات می کردند.

نمونه هایی از محبت و مدارا با مردم

رفتار ایشان با مردم به قدری محبت آمیز بود که مردم، ایشان را **پدری مهربان** خود می دانستند.

در سختی ها به پیامبر پناه می بردند.

هرکس به خانه ی ایشان میرفت، به او **احترام** می گذاشت.

هرگز در مقابل یارانش پای خود را دراز نمی کرد.

حدیث مربوطه

بدی های یکدیگر را پیش من بازگو نکنید؛ زیرا دوست دارم با دلی پاک و خالی از کدورت با شما معاشرت کنم.

موارد مربوط به سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم

خداوند درین باره خطاب به مسلمانان

رنج شما برای او سخت و دشوار است و بر هدایت شما حریص (به شدت علاقمند) است.

از جمله دشمنی های سران قریش

او را ساحر و جادوگر می دانستند

میگفتند او دیوانه است

بر سر و رویش خاکستر می ریختند

طعن و نیش زبان زدن به پیامبر

حدیث امام علی

پیامبر یک طبیب سیار بود، او خود به سراغ مردم می رفت، داروها و مرهم هایش را خودش آماده می کرد و ابزارهای طبابت را با خود می برد تا بر هرجا که نیاز باشد مرهم بگذارد؛ بر دل های کور، گوش های کر، زبان های گنگ. او با داروهای خود بیماران غفلت زده و سرگشته را درمان میکرد.

سفارش پیامبر به یاران خود در برخورد با لشکر کفار

۱. اگر کافری در جنگ کشته شد، او را مثله (تکه تکه) نکنید.
۲. کودکان و پیران و زنان را نکشید.
۳. حیوانات حلال گوشت را نکشید، مگر اینکه برای تغذیه به آن احتیاج داشته باشید
۴. هرگز آب مشرکان را زهرآلود نکنید و مزارع و نخلستان ها را نسوزانید

نمونه هایی مربوط به مبارزه با فقر و محرومیت

- مخالفت با کوچک شمردن فقیران
- مبارزه با فقر بدنبال بنای جامعه ای آباد
- مذمت آنان که فقط عبادت می کردند و کار نمی کردند
- ثروت را ملاک برتری نمی دانست
- تشویق به کار و فعالیت

حدیث مربوطه

به من ایمان نیاورده کسی که شب را با شکم سیر بخوابید و همسایه اش گرسنه باشد.

جانشین پیامبر(ص)

امیرالمومنین علی (ع)

- ۱۰ سال قبل از بعثت در مکه متولد شد.
- به پیشنهاد پیامبر علی نامیده شد
- علی به معنای **والا و بلندمرتبه**

برادرش به سویان آمد (پیامبر خطاب به یارانش همزمان با وارد شدن امام علی)

حدیث پیامبر در رابطه با توصیه به پیروی از امام علی

سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و شیعیان و پیروان او رستگارند و در روز قیامت اهل نجاتند. این مرد اولین ایمان آورنده به خدا، وفادارترین شما در پیمان با خدا، راسخ ترین شما در انجام فرمان خدا، صادق ترین شما در داوری بین مردم و بهترین شما در رعایت مساوات بین آنها و ارجمندترین شما نزد خداست.

شیعه

پیرو ← مسلمانانی که به فرمان خدا و پیامبر، امیرالمومنین علی را جانشین پیامبر می داند.

نمونه هایی از فضائل و ویژگی های حضرت علی

- عدالت بی مانند
- علم بی کران

کتاب نهج البلاغه بخشی از سخنان، نامه ها و پندواندرز حضرت علی هستند.

سایت امتحان نهایی
EmtehanNahaie.com

سوالات تشریحی

سوال منظور حضرت علی(ع) از اینکه پیامبر طبیب سیار بود چیست؟

جواب پیامبر یک طبیب سیار بود، او خود به سراغ مردم می رفت، داروها و مرهم هایش را خودش آماده می کرد و ابزارهای طبابت را با خود می برد تا بر هرجا که نیاز باشد مرهم بگذارد؛ بر دل های کور، گوش های کر، زبان های گنگ، او با داروهای خود بیماران غفلت زده و سرگشته را درمان میکرد.

سوال علم بیکران حضرت علی را توضیح دهید.

جواب علم و معرفت یکی از اجزای شگفت انگیز شخصیت امیرالمومنان ایشان در جهان شناسی، انسان شناسی، دین شناسی، حکومت و کشورداری، نظام اجتماعی و اقتصادی و سایر موارد مورد نیاز هدایت و سعادت انسان ها سخن گفته. حدیث پیامبر : من شهرعلم هستم و علی در آن است. هرکس می خواهد به این علم برسد باید از در آن وارد شود.

سوال دو مورد از فضائل و ویژگی های امیرالمومنین را نام ببرید.

جواب علم بی کران _ عدالت بی مانند

سوال حدیث " اَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلَيُّ بَابُهَا، فَمَنْ أَرَادَ الْعِلْمَ فَلْيَأْتِ الْبَابَ " حدیث از کیست؟ به چه موضوعی اشاره دارد؟

از پیامبر اکرم(ص)

جواب اشاره به علم بی کران حضرت علی که متصل به علم پیامبر و وحی الهی است.

سوال دو مورد از ابعاد رهبری پیامبر را نام ببرید و برای هرکدام یک نمونه رفتاری بنویسید.

جواب تلاش برای برقراری عدالت و برابری : تقسیم بیت المال به مساوات بین مردم
محبت و مدارا با مردم : رفتار ایشان با مردم به قدری محبت آمیز بود که مردم، ایشان را پدری مهربان خود می دانستند.

کوئیز مربوط به درس ۶

سوال حضرت علی در چه سالی و در کجا بدنیا آمد؟

جواب ۱۰ سال قبل از بعثت و در خانه کعبه

سوال کتاب نهج البلاغه بخشی ازو.....و..... ایشان است.

جواب سخنان - نامه ها - پند و اندرز

وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رحلت رسول خدا

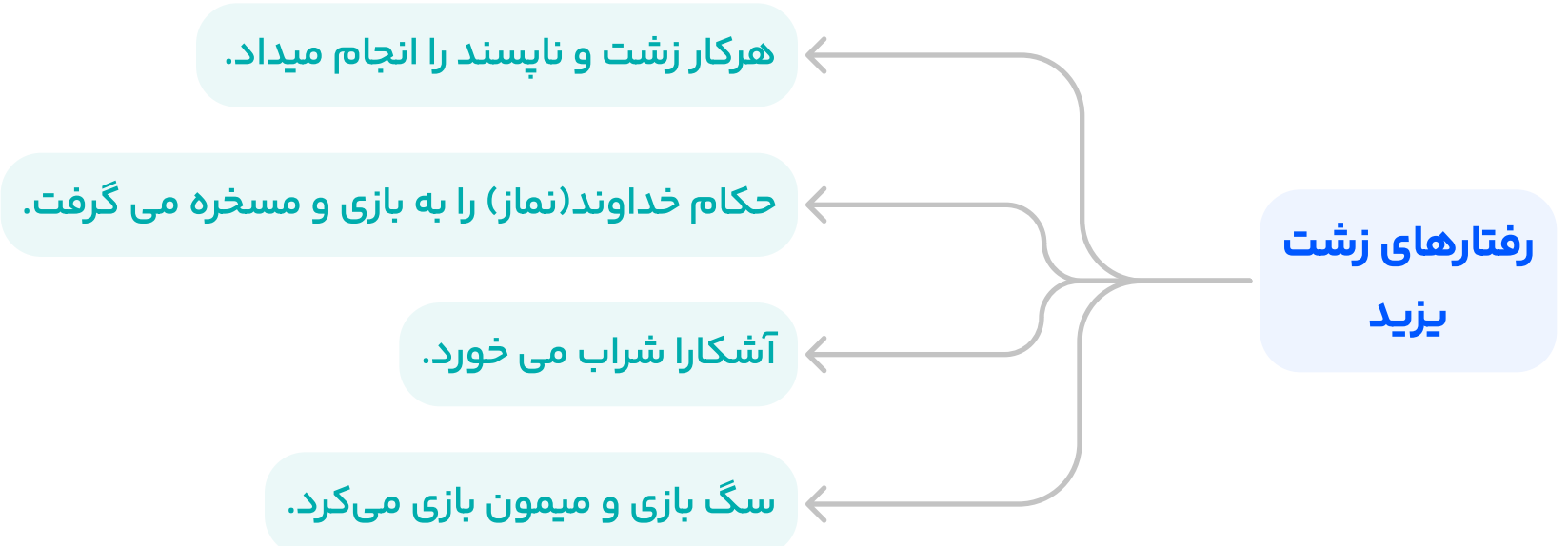
پیامبر اکرم ← ولایت و حکومت رسول ← براساس تدبیر حکیمانه خداوند ← توسط امیرالمومنین و امامان معصوم از نسل ایشان ادامه یابد

اما بدلیل رخداد حوادثی این امر امامت تحقق نیافت.

فقط یک دوره ۴ سال و ۹ ماهه اداره حکومت به امام علی رسید.

عالی ترین نوع حکومت

بنی امیه (معاویه) ← اعلام جانشینی یزید و موروثی کردن حکومت

عواملی که سبب شد بعد از گذشت ۵۰ سال از وفات پیامبر، امام حسین توسط امت پیامبر به شهادت برسد؟

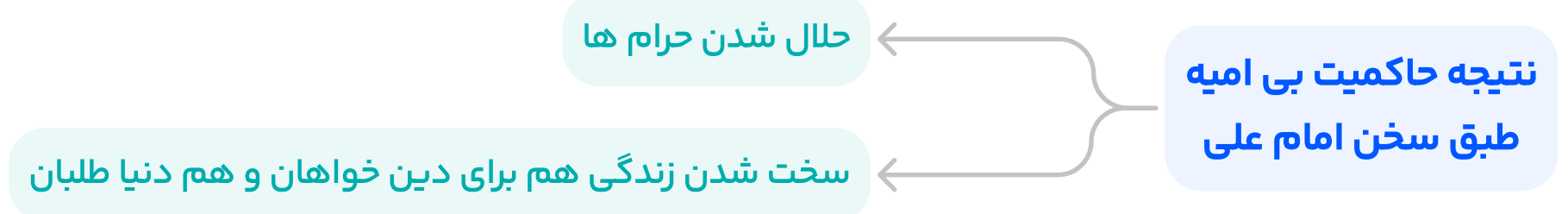
۱. دوری مسلمانان با سبک زندگی و آداب و رسوم و سنت های پیامبر
۲. تبلیغات دشمنان اسلام
۳. دور ماندن اهل بیت از حکومت
۴. انزوای شخصیت های اصیل اسلامی

اگر تحول معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر و دو میراث گرانقدر آن حضرت یعنی قرآن کریم و ائمه اطهار نبود، جز نامی از اسلام باقی نمی ماند.

پس از بنی امیه ← بنی عباس به حکومت رسیدند (بااین ترفند که خود را از عموزادگان پیامبر می دانستند ، قدرت را از بنی امیه گرفتند)

امیرالمومنان علی در سخنانی هاش بارها مسلمانان را نسبت به ضعف و سستی شان در مبارزه با بنی امیه بیم می داد.

سرپیچی از دستورات امام و اختلاف و تفرقه میان مسلمانان موجب سوار شدن بنی امیه بر تخت سلطنت بود.

چالش های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی عصر امامان

مورد دوم - تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث

برخی از عالمان وابسته به قدرت و گروهی از **علمای اهل کتاب** (یهودی و مسیحی) که ظاهراً مسلمان شده بودند (مانند **کعب الاحبار**) به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی مطابق با افکار خود و موافق با منافع ثدرتمندان پرداختند.

مورد سوم - ارائه الگوهای نامناسب

عموم مردم دنباله روی **شخصیت های برجسته** جامعه اند.

زمانی که پیامبر اسوه بود ← پرورش یافتن انسان های آزاده، باایمان و شجاع مثل **امام علی - ابوذر - عمار و سلمان** اما بتدریج حاکمان تلاش کردند شخصیت های اصیل اسلامی بخصوص **اهل بیت** را به انزوا بکشانند.

مورد چهارم - تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت

پس از رحلت پیامبر و ورود جاهلیت با **چهره جدید**

← شخصیت های باتقوا، جهادگر و مورد اعتماد و احترام پیامبر **منزوی** شدند و طالبان قدرت و ثروت منزلت یافتند.

دو تفاوت اساسی حکومت بنی امیه و بنی عباس با رهبری پیامبر؟

۱. **ساده زیستی** رسول اکرم در حکومت داری و اشرافگری آن دو حکومت
۲. **عادلانه بودن** حکومت رسول خدا و ظالمانه بودن حکومت های بنی امیه و بنی عباس

سوالات تشریحی درس هفتم

سوال افرادی چون کعب الاحبار چگونه به تفسیر و تعلیم آیات قرآن و معارف اسلامی می پرداختند؟

جواب مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان

سوال دو مورد از نتایج نامطلوب ممنوعیت نوشتن احادیث پیامبر را بنویسید.

جواب افزایش احتمال خطا در نقل احادیث.. بدلیل.. ۱. امکان کم و زیاد شدن عبارات و ۲. فراموش شدن اصل حدیث
ایجاد شرایط مناسب برای جاعلان حدیث.... ۱. تا با غرض های شخصی جعل کنند و ۲. به نفع حاکمان از نقل برخی احادیث خودداری کنند.

سوال بنی عباس با چه ترفندی به حکومت رسیدند؟

جواب بااین ترفند که خود را از عموزادگان پیامبر می دانستند ، قدرت را از بنی امیه گرفتن

سوال مشکلات فرهنگی،اجتماعی و سیاسی پس از رسول خدا را نام ببرید.

جواب ممنوعیت نوشتن احادیث
تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث
ارائه الگوهای نامناسب
تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت

کوئیز مربوط به درس هفت

سوال دوره حکومت امام علی طول کشید.

جواب ۴ سال و ۹ ماه

سوال دوعامل مهم در ازبین نرفتن اسلامو.....است.

جواب دو میراث گرانقدر آن حضرت یعنی قرآن کریم و ائمه اطهار
تحول معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر

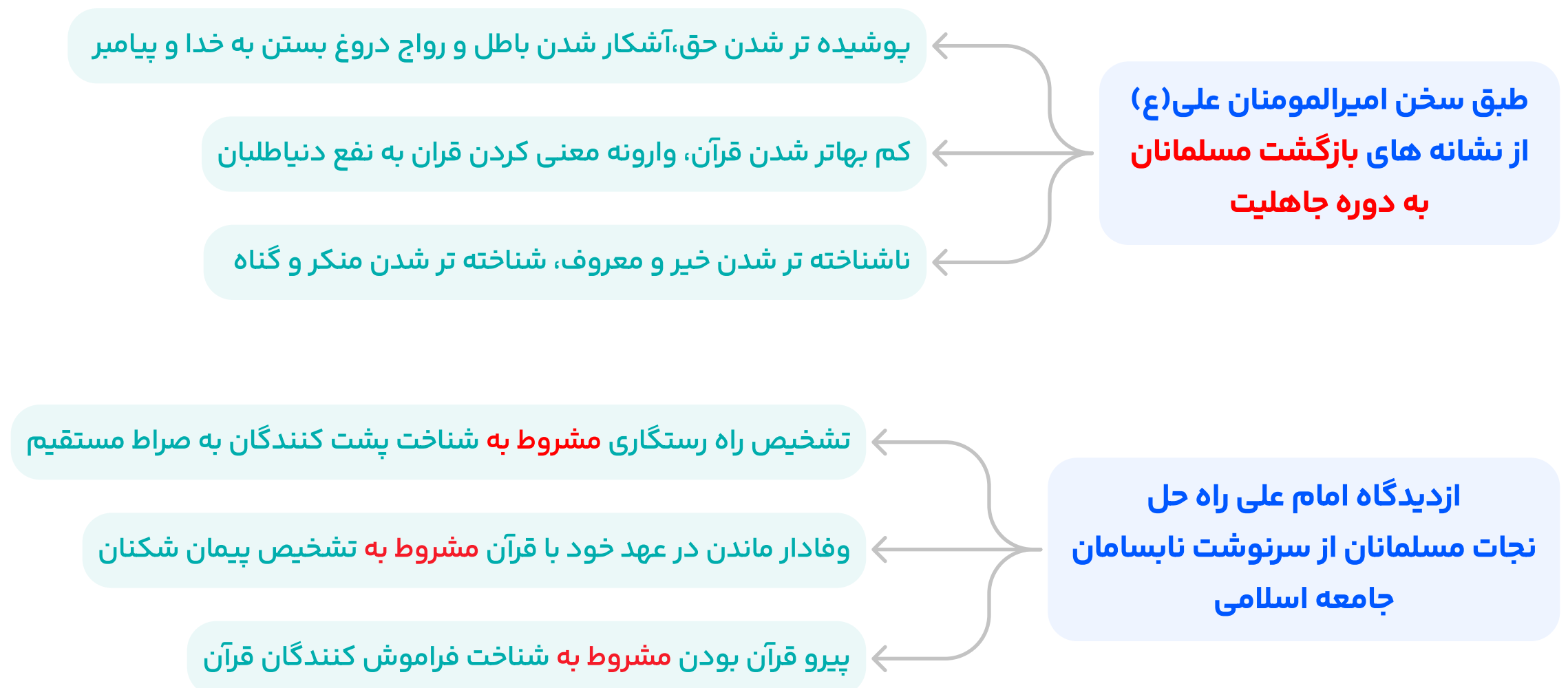
سوال امیرالمومنان علی در سخنانی هاش بارها مسلمانان را نسبت به بیم می داد.

جواب ضعف و سستی شان در مبارزه با بنی امیه

سایت امتحان نهایی
EmtahanNahaie.com

احیای ارزش‌های راستین

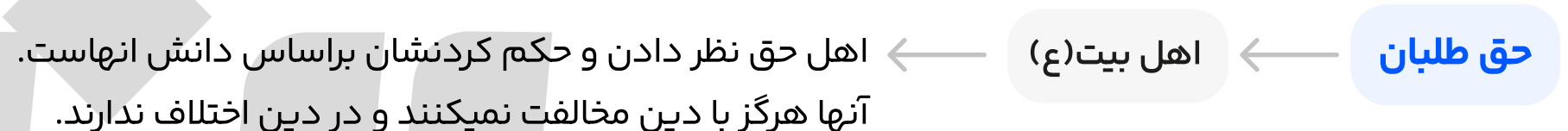
دیدگاه امام علی(ع) در رابطه با آینده جامعه اسلامی

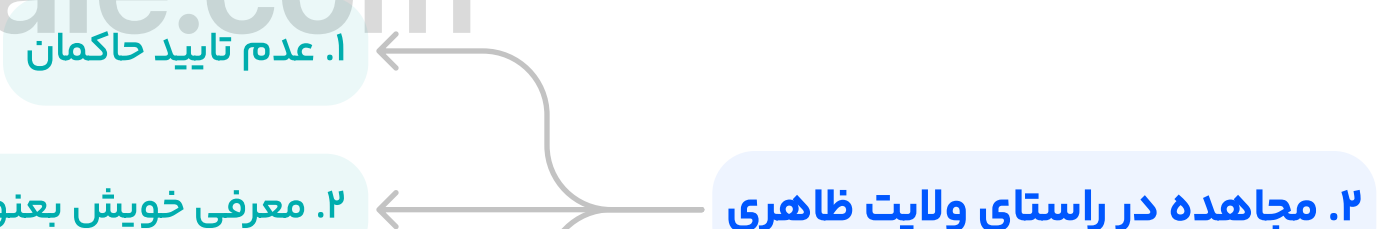
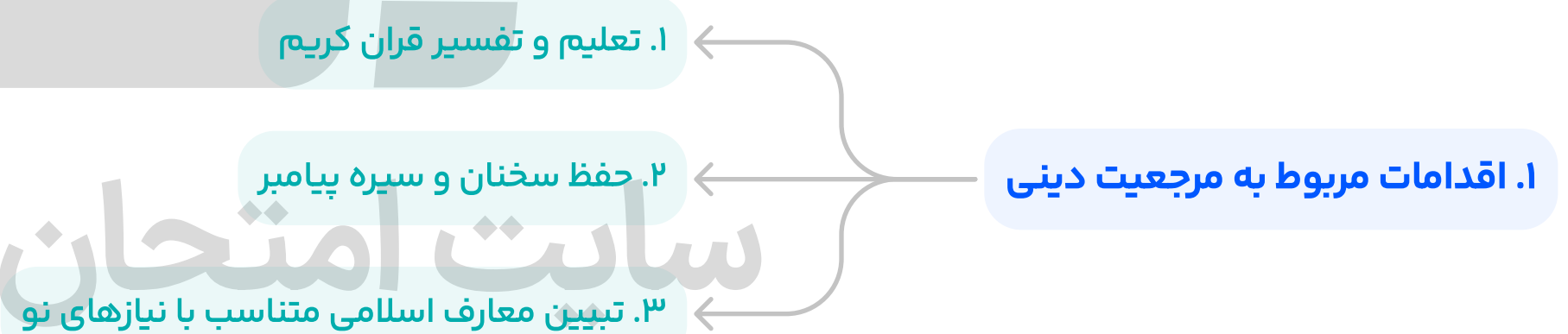
از دیدگاه امام علی راه حل نجات مسلمانان از سرنوشت نابسامان جامعه اسلامی

- تشخیص راه رستگاری **مشروط به** شناخت پشت کنندگان به صراط مستقیم
- وفادار ماندن در عهد خود با قرآن **مشروط به** تشخیص پیمان شکنان
- پیرو قرآن بودن **مشروط به** شناخت فراموش کنندگان قرآن

از دیدگاه امام علی راه حل نهایی نجات از اوضاع نابسامان جامعه اسلامی، **شناخت اهل حق** است.

اقدامات ائمه اطهار در عصر حکومت خلفای بنی امیه و بنی عباس

اقدامات مربوط به مرجعیت دینی

۱. تعلیم و تفسیر قرآن کریم

میدان دادن حاکمان زمان به افراد فاقد صلاحیت در صورتی که امامان در هر فرصتی به آشکارسازی **رهنمودها** و معارف این کتاب آسمانی می پرداختند.

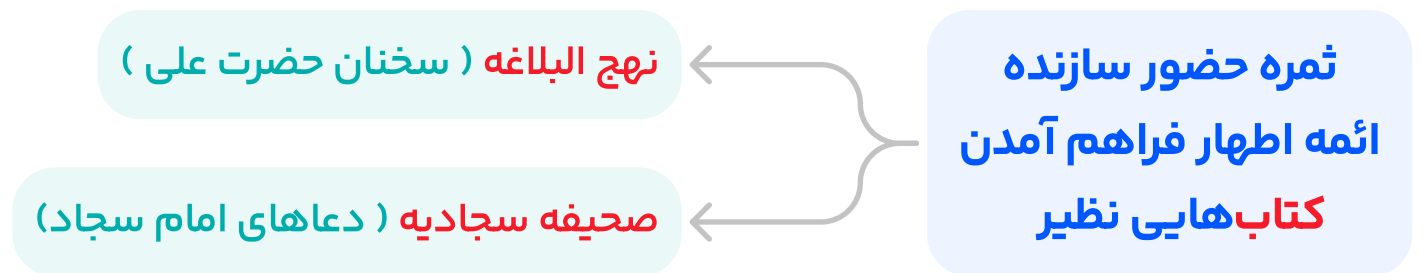
۲. حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)

حدیث سلسله الذهب (زنجیره طلایی) :

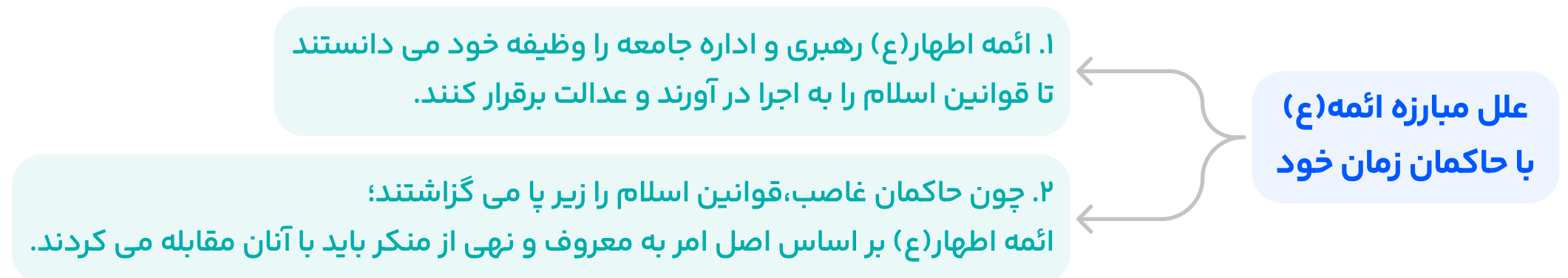
از امامی به امام دیگر : گفته شده توسط **امام رضا** در نیشابور **علت نامگذاری :** به جهت پشت سرهم آمدن اسامی پیشوایان معصوم

۳. تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو

با گسترش سرزمین های اسلامی سوال های مختلفی پدید آمد. ائمه اطهار بااینکه باحاکمان زمان خود مخالف بودند. اما به دور از انزوا و گوشه گیری و با **حضور سازنده و فعال** و با تکیه بر علم الهی خود درباره همه مسائل اظهار نظر میکردند.

مجاهده در راستای ولایت ظاهری

اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان

۱. **عدم تایید حاکمان** ← حاکمان را در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا یکسان می دیدند

۱. **معرفی خویش بعنوان امام بر حق** ← تنها آنان جانشینان رسول خدا بودند.

امام رضا (ع) پس از بیان حدیث سلسله الذهب می‌فرماید: "**بشروطها و انا من شروطها**" بیانگر: معرفی خویش بعنوان امام برحق در مسیر مجاهده در راستای ولایت ظاهری

مثال: سخن امام صادق در روز عرفة در این مورد

ای مردم! رسول خدا امام و رهبر بود، پس از او علی(ع) و سپس حسن و حسین و علی بن حسین و محمد بن علی(ع) بترتیب امام بودند و اکنون من امام هستم.

۳. **انتخاب شیوه های درست مبارزه** ← متناسب با شرایط زمان چرا؟ چون هم تفکر اسلام راستین باقی می ماند و هم بنای ظلم و جور بنی امیه و بنی عباس سست شود و هم روش زندگی امامان به نسل های بعد منتقل شود.

تقیه ← ائمه اطهار می کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن بر آن حساسیت دارد در قالب تقیه پیش ببرد **یعنی اقدامات خود را مخفی نگهدارد** ؛ به گونه ای که در عین ضربه زدن به دشمن کمتر ضربه بخورند.

مثال: ارتباط مخفی میان امامان و یاران آنها در نقاط مختلف سرزمین اسلامی

وظیفه ما در برابر پیامبر و امامان

به گونه ای زندگی کنیم که **سبب بدبینی دیگران نسبت به شیعیان نشویم.**

شیعه بودن فقط به اسم نیست؛ بلکه باید با **عمل صالح** همراه باشد.

حدیث مربوطه از امام صادق(ع) ← " مایه زینت ما باشید ، نه مایه زشتی و عیب ما "

سوالات تشریحی درس هشتم

سوال	تقیه را تعریف کنید.
جواب	ائمه اطهار می کوشیدند آن بخش از اقدامات و مبارزات خود را که دشمن بر آن حساسیت دارد در قالب تقیه پیش ببرد یعنی اقدامات خود را مخفی نگهدارد؛ به گونه ای که در عین ضربه زدن به دشمن کمتر ضربه بخورند.
سوال	دو مورد از اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان را بنویسید.
جواب	عدم تایید حاکمان معرفی خود بعنوان امام برحق انتخاب شیوه درست مبارزه
سوال	مقصود امام رضا از عبارت "بشروطها و انا من شروطها" در حدیث سلسله الذهب چیست؟
جواب	بیانگر: معرفی خویش بعنوان امام برحق در مسیر مجاهده در راستای ولایت ظاهری
سوال	فایده انتخاب شیوه های درست مبارزه متناسب با شرایط زمان توسط امامان چه بود؟
جواب	چون هم تفکر اسلام راستین باقی می ماند و هم بنای ظلم و جور بنی امیه و بنی عباس سست شود و هم روش زندگی امامان به نسل های بعد منتقل شود.

کوئیز مربوط به درس هشت

سوال	امامان شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی گزینند
جواب	درست
سوال	از دیدگاه امام علی راه حل نهایی نجات از اوضاع نابسامان جامعه اسلامی،است.
جواب	شناخت اهل حق
سوال	حدیث سلسله الذهب از کیست؟ علت نامگذاری؟
جواب	امام رضا بدلیل پشت سرهم آمدن اسامی پیشوایان معصوم

عصر غیبت

حضرت مهدی

دوازدهمین امام ← در سپیده دم جمعه نیمه ی شعبان سال ۲۵۵ هـ ق در سامرا متولد شد و تا سال 260 هـ ق در کنار پدر بزرگوارش زندگی کرد.

دوران کودکی آن حضرت

امام حسن عسگری در این مدت ایشان را ازگزند حاکمان عباسی که تصمیم به قتل وی داشتند حفظ نمود. و ایشان را به یاران مورد اعتماد خود نشان می داد و بعنوان امام بعد از خود معرفی می کرد.

آغاز امامت امام زمان (عج)

از سال ۲۶۰ هـ ق پس از شهادت امام حسن عسگری

امام زمان در طول امامت ۲ غیبت داشته

۱. غیبت صغری تا سال ۳۲۹ (۶۹ سال)

۲. غیبت کبری بعد از غیبت صغری وتاکنون ادامه دارد.

غیبت صغری: باینکه امام در این دوران زندگی مخفی داشت،اما از طریق چهار نفر از یاران صمیمی و مورد اعتماد پیوسته با پیروان خود در ارتباط بود ← این چهار شخصیت: نواب اربعه و نواب خاص

غیبت کبری: شش روز مانده به درگذشت آخرین نایب ، امام برای ایشان نامه ای نوشت و فرمود "به فرمان خداوند پس از وی جانشینی نیست و مرحله دوم غیبت آغاز می شود.

خداوند نعمت هدایت را باوجود امامان برای انسان ها تمام و کامل گردانید.

پدران امت

← پیامبر و امام علی

غیبت کبری آنقدر ادامه می یابد که نتنها مسلمانان بلکه جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند.

امام علی(ع) دراین باره میفرماید

← " زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی ماند.اما خداوند به علت ستمگری انسانها و زیاده روی شان در گناه ، آنان را از وجود حجت در میانشان بی بهره می سازد. "

غیبت در مقابل ظهور است ، نه حضور این جمله یعنی چه ؟

امام را از آن جهت غایب نامیدند که ایشان از نظرها غایب است، نه اینکه در جامعه حضور ندارد. به عبارت دیگر ما انسان ها هستیم که امام را نمی بینیم، نه اینکه ایشان در بین ما نیست و از وضع ما بی خبر است.

امیرالمومنین علی (ع)

← موضوع: رهبری امام در عصر غیبت

حجت خداوند در میان مردم حضور دارد، از معابر و خیابان ها عبور می کند...به نقاط مختلف می رود،سخن مردم را می شنود و بر جماعت مردم سلام می کند... تااینکه زمان ظهور و وعده ی الهی و ندای آسمانی فرا می رسد. هان! آن روز روز شادی فرزندان علی و پیروان اوست.

تشبیه خود به خورشید پشت ابر

← بدلیل غایب بودن حضرت مهدی، بهتره مندی از ایشان در عصر غیبت کاهش می یابد. ← برای همین این بهره مندی منحصر به ولایت معنوی می شود.

ولایت معنوی امام عصر

از احوالشان آگاه و افراد مستعد و به ویژه شیعیان و محبان : از کمک ها و امدادهای معنوی ایشان بهره مند میشوند.

نامه امام عصر به شیخ مفید

← موضوع : (چگونگی رهبری در عصر غیبت)

ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نیست.

دوره غیبت : به معنای **عدم امامت امام عصر نیست** بلکه رهبری حقیقی مسلمان هم اکنون نیز به عهده ایشان است.

عقیده اصلی همه پیامبران الهی : روزی جامعه بشری آماده پذیرش حق خواهد شد و **یک رهبر و ولی تعیین شده** از جانب خداوند ظهور می‌کند و **حکومتی عادلانه** در جهان تشکیل می‌دهد.

وحدت تعالیم انبیای الهی : تعلیمات هر پیامبری جز پیامبر خاتم دستخوش دگرگونی شده

یکی از این دگرگونی‌ها مربوط به **چگونگی ظهور و تشکیل حکومت جهانی** بود. با وجود این، همه در **اصل الهی بودن** پایان تاریخ و **ظهور ولی خدا برای برقراری حکومت جهانی** اتفاق نظر دارند.

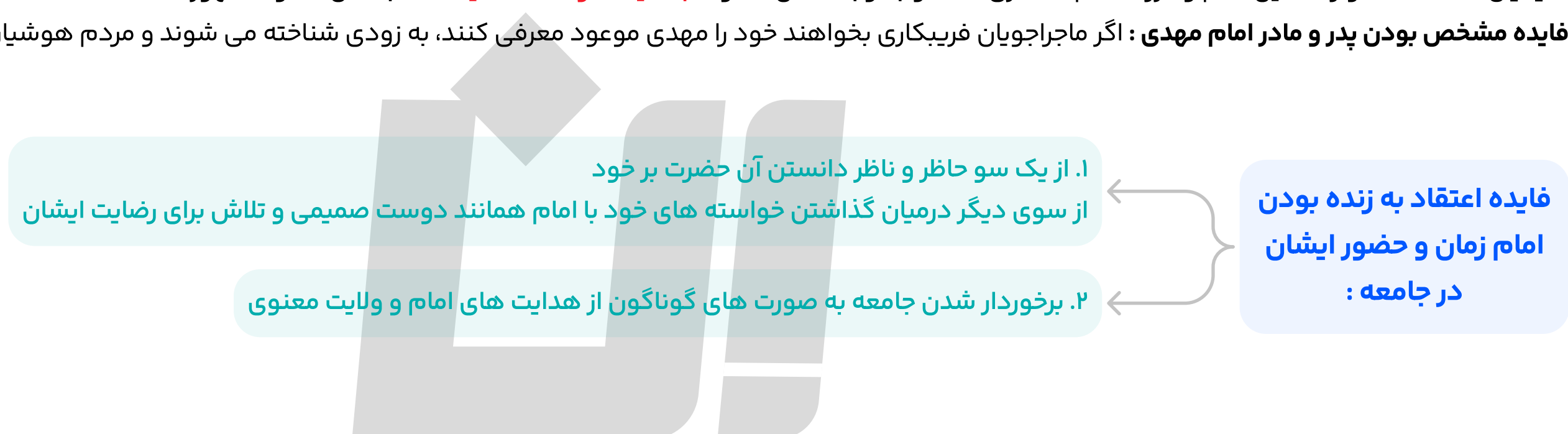
موعود در اسلام

عقیده مشترک مسلمانان و سایر ادیان : در آخرالزمان منجی انسان‌ها ظهور خواهد کرد و جهان را به نهایت عدل خواهد رساند.

اهل سنت : معتقدند امام مهدی **هنوز بدنیا نیامده** است.

شیعیان : معتقدند دوازدهمین امام و فرزند امام عسکری است و با توجه خاص خداوند **به حیات خود ادامه می‌دهد** تا به اذن خداوند ظهور کند.

فایده مشخص بودن پدر و مادر امام مهدی : اگر ماجراجویان فریبکاری بخواهند خود را مهدی موعود معرفی کنند، به زودی شناخته می‌شوند و مردم هوشیار فریب آنها را نمی‌خورند.

سایت امتحان نهایی
EmtahanNahaie.com

مسئولیت‌های منتظران

تقویت معرفت و محبت به امام

پیامبر: هرکس که دوست دارد خدا را در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت او ملاقات کند، ولایت و محبت امام عصر را بپذیرد.
پیامبر: هرکس بمیرد و امام زمان خود را نشناسد ، به مرگ جاهلیت مرده است.

پیروی از فرمان‌های امام عصر

پیامبر : خوشا به حال کسی که به حضور قائم برسد، درحالی‌که پیش از قیام او نیز پیرو او باشد.

ازجمله دستورات امام زمان در پیروی از ایشان :

مراجعه به عالمان دین ، عمل به احکام فردی و اجتماعی ، مقابله با طاغوت

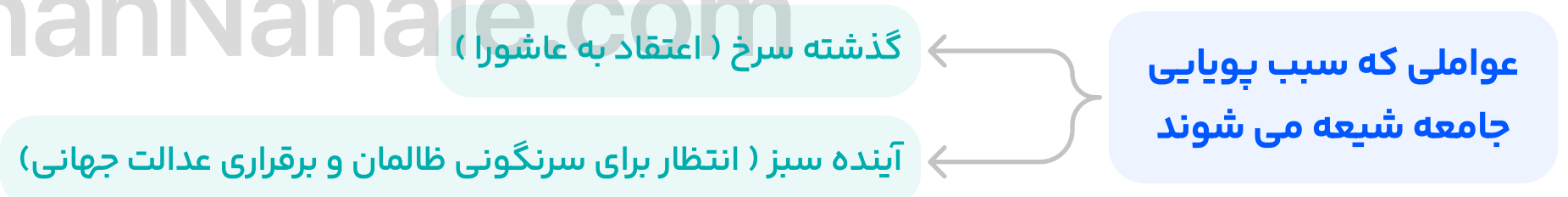
آماده کردن خود و جامعه برای ظهور

عصر غیبت : **عصر آماده باش**

کسی که در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر کند و در صحنه نبرد حق طلبان نباشد به علت عدم آمادگی خطاب به امام مهدی : **"تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما اینجا می نشینیم"**.

سایت امتحان نهایی
EmtahanNahaie.com

یاران امام ← پیشتازان تحول جهانی و سازندگان تمدن جهانی اسلامی
تعداد ۳۱۳ نفر همانند تعداد یاران پیامبر در **جنگ بدر**

دعا برای ظهور امام

در انتظار ظهور بودن : **از برترین اعمال عصر غیبت**

امام علی(ع) ← "منتظر فرج الهی باشید و از لطف الهی مایوس نشوید و بدانید محبوب ترین کارها نزد خداوند، انتظار فرج است."

جامعه مهدوی

امام عصر چه زمانی ظهور می کند؟

زمانی که مردم جهان از همه مکاتب غیرالهی و مدعیان برقراری عدالت در جهان ناامید شده باشند. با تبلیغی که منتظران واقعی کرده اند، دل های مردم به سوی آن منجی الهی جلب شده باشد.

عدالت گستری

حدیث پیامبر ← با ظهور امام عصر، خداوند زمین را از قسط و عدل پر خواهد کرد، بعد ازینکه از ظلم و جور پر شده باشد.

امام باقر(ع) ← آنچنان میان مردم مساوات برقرار می کند که نیازمندی پیدا نخواهد شد تا به او زکات داده شود.

شکوفایی عدل و علم ← زمان کامل شدن عقل های آدمیان

سایت امتحان نهایی
EmtehanNahaie.com

سوالات تشریحی درس نهم

سوال	چرا امام زمان خود را به خورشید پشت ابر تشبیه کرده؟
جواب	بدلیل غایب بودن امام، بهره مندی از ایشان در عصر غیبت کاهش می یابد. در این دوره نه امکان حکومت و ولایت ظاهری ایشان است و نه امکان تشکیل جلسات درس و تعلیم معارف و احکام دین برای همین در این دوران بهره مندی منحصر به ولایت معنوی می شود.
سوال	مسئولیت های منتظران ظهور را نام ببرید.
جواب	تقویت معرفت و محبت به امام – پیروی از فرمان های امام عصر آماده کردن خود و جامعه برای ظهور – دعای برای ظهور امام
سوال	اهداف جامعه مهدوی را نام ببرید.
جواب	عدالت گستری – آبادانی – شکوفایی عقل و علم امنیت کامل – فراهم شدن زمینه رشد و کمال
سوال	چند نمونه از ویژگی های بیعت کنندگان با امام عصر طبق سخن امام علی(ع) را نام ببرید.
جواب	در امانت خیانت نکنند ، پاکدامن باشند، اهل دشنام و کلمات زشت نباشند ، به ظلم و ستم خونریزی نکنند ، کسی را به ناحق آزار ندهند ، ساده زیست باشند، به حقوق مردم تجاوز نکنند ، شراب ننوشند ، به پیمان خود عمل کنند
سوال	حدیث زیر مربوط به کدام یک از اهداف جامعه مهدوی است؟
جواب	" : با ظهور امام عصر، خداوند زمین را از قسط و عدل پر خواهد کرد، بعد ازینکه از ظلم و جور پر شده باشد." عدالت گستری
سوال	نمونه هایی از یاری رسانی های امام در عصر غیبت را نام ببرید.
جواب	۱.هدایت باطنی افراد ۲.حل بعضی از مشکلات علمی علما ۳.خبر دادن از پاره ای رویدادها ۴.دستگیری از درماندگان و دعای برای مومنان

کوئیز مربوط به درس نه

سوال	مهم ترین هدف تشکیل حکومت امام عصر(ع) فراهم شدناست تا انسان ها به هدفی که خدا تعیین کرده برسند.
جواب	زمینه رشد و کمال – بهتر و آسان تر
سوال	غیبت امام عصر آنقدر ادامه می یابد که تنها مسلمانان بلکه.....را پیدا کند.
جواب	جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی
سوال	از برترین اعمال عصر غیبت است.
جواب	درانتظار ظهور بودن
سوال	عواملی که سبب پویایی جامعه شیعه میشوند..... و میباشند.
جواب	گذشته سرخ – آینده سبز
سوال	خداوند نعمت هدایت را باوجود..... برای انسان ها تمام و کامل گردانید.
جواب	امامان
سوال	شیعیان معتقدند دوازدهمین امام و فرزند امام عسگری است و با توجه خاص خداوند.....
جواب	به حیات خود ادامه میدهد تا به اذن خداوند ظهور کند

مرجعیت و ولایت فقیه

مرجعیت دینی

← اگر مرجعیت دینی **ادامه نیابد**، یعنی متخصصی نباشد که احکام دین را بداند و برای مردم بیان کند و پاسخگوی مسائل جدید مطابق با احکام دین نباشد:

مردم با وظایف خود آشنا نمی شوند.

مردم با وظایف خود آشنا نمی شوند.

ولایت ظاهری

← اگر ولایت ظاهری ادامه نیابد و حکومت اسلامی تشکیل نشود ← نمی توان احکام اجتماعی اسلام را که نیازمند مدیریت و پشتوانه‌ی حکومتی است، در جامعه به اجرا در آورد.

تفقه

← دستور قرآن به گروهی از مردم جهت تلاش برای **کسب معرفت و شناخت عمیق در دین** است.

فقیه

← افرادی که **به معرفت عمیق در دین می رسند** و می توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایات دست آورند.

پیامبر

← موضوع: **لزوم وجود امام در عصر غیبت**

حال کسی که از امام خود دور افتاده و به او دسترسی ندارد، **سخت تراز حال یتیمی** است که پدر خود را از دست داده است؛ زیرا چنین شخصی، در مسائل زندگی، حکم و نظر امام را نمی داند. البته اگر یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشناست، وجود داشته باشد باید دیگران را با احکام ما آشنا نیستند راهنمایی کند و دستورات دین را به آن ها آموزش دهد در این صورت، او در بهشت ما خواهد بود.

امام عصر (عج)

← موضوع: **پاسخ امام عصر به اسحاق بن یعقوب درباره ی رویدادهای جدید عصر غیبت**

و درمورد رویداد های زمان، **به راویان حدیث ما رجوع کنید** که آنان حجت من بر شمایند و من حجت خدا بر آن ها می باشم.

این روایات بیانگر آن است که مسلمانان در غیبت امام، نه تنها در احکام و مسائل فردی، بلکه در مسائل اجتماعی هم باید به فقیه مراجعه کنند.

انجام چنین وظیفه ای جز **با نفی حاکمان طاغوت و تشکیل حکومت اسلامی به رهبری فقیه** میسر نیست.

در عصر غیبت به نیابت از امام زمان (عج)

← **فقیهان واجد شرایط**

← **دو مسئولیت**

۱. مرجعیت دینی

۲. ولایت ظاهری

کسانی که در احکام دین متخصص نیستند به این متخصصان مراجعه می کنند و احکام دین را از آنان می آموزند، این مراجعه را پیروی یا **تقلید** می گویند.

← یک روش رایج عقلی است یعنی انسان در امری که تخصص و مهارت ندارد به متخصص آن مراجعه می کند.

تقلید در احکام به معنای رجوع به متخصص دین است چنین فقیه‌ی را **مرجع تقلید** می نامند.

ولی فقیه: از میان فقیهان کسی که توانایی سرپرستی و ولایت جامعه را دارد، **عهده دار حکومت** می شود و قوانین الهی را در جامعه به اجرا در می آورد.

بدین ترتیب در عصر غیبت

← **مرجعیت دینی در شکل مرجعیت فقیه**

← **ولایت ظاهری امامان به صورت ولایت فقیه**

شرایط مرجع تقلید

۱. باتقوا باشد
۲. عادل باشد.
۳. زمان شناس باشد و بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز، به دست آورد.
۴. اعلی باشد، یعنی از میان فقها از همه عالم تر باشد.

راه‌های شناخت مرجع تقلید

۱. از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتوانند فقیه واحد شرایط را تشخیص دهند، بپرسیم
۲. یکی از فقیهان، در میان اهل علم آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه واجد شرایط است.

شرایط ولی فقیه

۱. باتقوا باشد
۲. عادل باشد.
۳. زمان شناس باشد و بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد.
۴. مدیر و مدبر باشد و بتواند جامعه را در شرایط پیچیده ی جهانی رهبری کند.
۵. شجاعت و قدرت روحی داشته باشد و بدون ترس و واهمه در برابر زیاده خواهی دشمنان بایستد. در اجرای احکام دین از کسی نترسد و با قدرت در مقابل تهدیدها بایستد و پایداری کند.

حکومت و رهبری فقیه‌ای که شرایط فوق را دارد **مشروع** است، یعنی دین به او اجازه ی رهبری مردم را داده است در غیر این صورت پیروی دستورات وی حرام است (**مصدق طاغوت**) ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد یعنی مقبولیت داشته باشد.

تشکیل نظام و حکومت اسلامی بر دو پایه ی مشروعیت و مقبولیت استوار است.

چگونگی انتخاب ولی فقیه

اداره ی جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان پذیر است و در غیر این صورت هرج و مرج تفرقه و پراکندگی پیش می آید.

انتخاب ولی فقیه

← به صورت دسته جمعی توسط مردم

وظایف رهبر(ولی فقیه)

تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه

رهبر می کوشد جامعه مطابق با دستورات دین اداره شود و مردم از مسیر قوانین الهی خارج نشوند.

حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان

قدرت های بزرگ همواره درصدد سلطه و یکی از روش های آنان **فشار اقتصادی و روانی** است. رهبر با دعوت مردم به استقامت و پایداری و بستن راه های سلطه، تلاش می کند عزت و استقلال کشور از دست نرود.

تصمیم گیری بر اساس مشورت

مشورت با نخبگان، مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای عالی انقلاب، شورای عالی امنیت ملی

ساده زیستی

رهبر با الگو قرار دادن **اولیای دین** یک زندگی ساده را دنبال می کند

در نظام و حکومت اسلامی، مشارکت و همراهی مردم پایه و اساس پیشرفت است.

وظایف مردم نسبت به رهبر

وظایف مردم نسبت به رهبر

کشور را قوی می کند و به رهبری امکان می دهد که برنامه های اسلامی را به اجرا در آورد.

استقامت و پایداری در برابر مشکلات

مردم با استقامت خود فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی را برای رهبر فراهم می کنند.

افزایش آگاهی های سیاسی و اجتماعی

برای تصمیم گیری صحیح در برابر قدرت های ستمگر دنیا، اطلاع از شرایط سیاسی و اجتماعی جهان، ضروری است.

مشارکت در نظام همگانی

براساس فرمان خداوند، همه ی افراد جامعه ی اسلامی نسبت به یکدیگر مسئولند.

همه ی ما باید ناظر بر فعالیت های اجتماعی باشیم و در صورت مشاهده ی گناه توسط هرکس، **وظیفه ی امر به معروف و نهی از منکر** را به روش درستی انجام دهیم.

اولویت دادن به اهداف اجتماعی

باید بتوانیم از منافع فردی خود بگذریم و برای اهداف اجتماعی تلاش کنیم .

اگر کارگزاران جامعه وظیفه خود را هم به درستی بشناسند و به درستی اجرا کنند ، اعتماد مردم به حکومت روز به روز افزایش می یابد. همچنین عملکرد غلط کارگزاران سبب افزایش انباشته شدن مشکلات و ناکارآمدی حکومت خواهد شد .

۵ توصیه امام علی
به مالک اشتر

۱. دل خویش را نسبت به مردم، مهربان کن و با همه دوست و مهربان باش
زیرا مردم دو دسته اند: دسته ای برادر دینی تو دسته ای دیگر در آفرینش همانند تو هستند .

۲. در به دست آوردن رضایت عموم مردم سعی و تلاش کن نه در جلب رضایت خواص؛
زیرا با وجود رضایت عمومی ، خشم خواص به تو آسیبی می رساند و با خشم عموم مردم،
رضایت خواص سودی نمی بخشد.

۳. کسانی را که از دیگران عیب جویی میکنند، از خود دور کنید.
زیرا در نهایت مردم عیب‌هایی دارند و مدیر جامعه باید بیش از همه در پنهان کردن آنها بکوشد.

۴. عده ای افراد مورد اطمینان انتخاب کن تا درباره وضع طبقات محروم تحقیق کنند
و به تو گزارش دهند سپس برای رفع مشکلات آنها عمل کن زیرا این گروه بیشتر از دیگران
به عدالت نیازمندند.

۵. اگر عده ای با دشمن پیمان بستند از پیمان شکنی دشمنت غافل نباش؛
زیرا گاهی دشمن تو را از راه پیمان شکنی غافل گیر می کند.

سوالات تشریحی درس دهم

سوال عملکرد غلط کارگزاران چه آثاری بدنبال خواهد داشت؟

جواب سبب افزایش انباشته شدن مشکلات و ناکارآمدی حکومت خواهد شد .

سوال راه های شناخت مرجع تقلید را بنویسید.

جواب ۱. از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتوانند فقیه واحد شرایط را تشخیص دهند، بپرسیم
۲. یکی از فقیهان، درمیان اهل علم آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه واجد شرایط است.

سوال تقلید را تعریف کنید.

جواب کسانی که در احکام دین متخصص نیستند به این متخصصان مراجعه می کنند
و احکام دین را از آنان می آموزند، این مراجعه را پیروی یا تقلید می گویند.

سوال چند نمونه از ویژگی های بیعت کنندگان با امام عصر طبق سخن امام علی(ع) را نام ببرید.

جواب در امانت خیانت نکنند ، پاکدامن باشند، اهل دشنام و کلمات زشت نباشند ، به ظلم و ستم خونریزی نکنند ، کسی را به ناحق آزار ندهند ، ساده زیست باشند، به حقوق مردم تجاوز نکنند ، شراب ننوشند ، به پیمان خود عمل کنند

سوال چرا ولی فقیه باید زمان شناس و عادل باشد؟

جواب زمان شناس باشد تا بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد.

سوال ازجمله دستورات امام زمان در پیروی از ایشان در رابطه با مسئولیت های منتظر را نام ببرید.

جواب مراجعه به عالمان دین ، عمل به احکام فردی و اجتماعی ، مقابله با طاغوت

کوئیز مربوط به درس ده

سوال مراجعه مردم غیرمتخصص به متخصصان دین را.....میگویند.این مراجعه یک روش رایج.....است.

جواب تقلید - عقلی

سوال یکی از راه های شناخت مرجع تقلید پرسش از.....نفر.....و.....است که بتوانند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهند.

جواب در نفر عادل و مورد اعتماد

سوال همه ی ما باید ناظر بر فعالیت های اجتماعی باشیم و در صورت مشاهده ی گناه توسط هرکس، وظیفه یرا به روش درستی انجام دهیم.

جواب امر به معروف و نهی از منکر

سوال در حکومت و رهبری فقیه ، یعنی دین به او اجازه ی رهبری مردم را داده است و ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد یعنیداشته باشد.

جواب مشروعیت - مقبولیت

سوال دستور قرآن به گروهی از مردم جهت تلاش برای کسب معرفت و شناخت عمیق در دین است.

جواب تفقه

عزت نفس

یکی از مهم‌ترین قدم‌ها در مسیر کمال

← تقویت عزت نفس

عزت نفس از جمله صفت هایی که قرآن بیش از ۹۵ بار خداوند را به آن توصیف کرد.

معصومین بزرگوار

← عزت نفس

← از ارکان فضایل اخلاقی

عزت به معنای نفوذ ناپذیری و تسلیم نبودن

خداوند عزیز است

← کسی نمیتواند در اراده ی او نفوذ نماید و او را تسلیم خود کند.

ذلت در مقابل عزت

ذلت به معنای نفوذ پذیری و مغلوب و تسلیم بودن

انسان عزیز

← کسی است که در برابر مستکبران و ظالمان و درمقابل هوا و هوس خود می ایستد،مقاومت می کند و تسلیم نمی شود.

انسان عزیز زیر بار عملی که روحش را آزرده کند و او را کوچک و حقیر سازد نمی رود.

معصومین بزرگوار

←

کسی است که در مقابل مستکبران و زورگویان تن به خواری می دهد و هر فرمانی را می‌پذیرد و تسلیم هوا و هوس خود می شود

راه‌های تقویت عزت

۱. شناخت ارزش های خود و نفروختن خویش به بهای اندک

حدیث قدسی

←

" ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم!"

خداوند به آن ها وعده دیدار داده و بهشتی به وسعت همه آسمان ها و زمین.

حدیث امام علی

←

"همانا بهایی برای شما جز بهشت نیست، پس خود را به کمتر از آن نفروشید."

۲. توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او

خدایی که خالق تمام هستی است، سرچشمه و منبع همه قدرت ها و عزت هاست. هر کس دنبال عزت است باید خود را به این سرچشمه وصل کند.

امام علی(ع)

←

"خالق جهان در نظر آنان بزرگ است، ازین جهت غیر خدا در نظرشان کوچک است."

وقتی که انسان به چنین شناخت و ایمانی رسید به طور طبیعی تسلیم خدا میشود، **بندگی او را میپذیرد.**

امام علی(ع)

←

"بنده‌ی کسی مثل خودت نباش، زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است."

پیشوایان ما با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او توانستند در سختترین شرایط **عزتمندانه** زندگی کنند هیچگاه تن به ذلت و خواری ندهند.

پیامبر اکرم(ص) هنگامیکه در محاصره‌ی مشرکان مکه بود

← "اگر اینان خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم بگذارند، از راه حق دست برنمیدارم و تسلیم نمیشوم."

امام حسین(ع)

← "مرگ با عزت از زندگی با ذلت برتر است."

حضرت زینب(س) در پاسخ به جمله‌ی "دیدي خدا بر سر خاندان شما چه آورد" فرمود

← در این واقعه چیزی جز زیبایی ندیدم.

هر انسانی در درون خود با **تمایلات و خواسته‌هایی** روبرو میشود که پاسخ مثبت دادن به آنها عزت‌نفس را ضعیف میکند و انسان را بسوی خواری و ذلت سوق میدهد.

نوجوانی و جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به این تمایلات است. انسان در این دوره سنی هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است.

پیامبر(ص)

← "چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است، یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است."

بنابراین نوجوان و جوان بهتر از هر آدمی میتواند ایستادگی در برابر تمایلات منفی را تمرین کند.

تمایلات انسان

تمایلات عالی (برتر)

مانند تمایل به دانایی، عدالت، شجاعت، حیا، ایثار
که مربوط به **روح الهی و معنوی انسان** هستند. ما با رسیدن به این تمایلات احساس موفقیت و کمال میکنیم و از آنها لذت میبریم.

تمایلات دانی (پست)

مانند تمایل به ثروت، شهرت، غذاهای لذیذ، زیورآلات، رفاه مادی
که مربوط به **بعد حیوانی و دنیایی انسان** است و وقتی به این تمایلات دست می‌یابیم از آنها لذت می‌بریم و خوشحال میشویم.

انسان بطور طبیعی به تمایلات دانی علاقه نشان میدهد زیرا اینها لازمه زندگی در دنیا هستند و بدون آنها یا نمیتوان زندگی کرد یا زندگی سخت میشود.

تمایلات بعد حیوانی در ذات خود بد نیستند اما نسبت به بعد معنوی یا الهی بسیار ناچیز و پایین‌ترند.

پس چه موقع این تمایلات بد میشوند؟

زمانیکه انسان این تمایلات را اصل و اساس زندگی قرار دهد و فقط در فکر رسیدن به آنها باشد و از تمایلات الهی خود غافل بماند. حد و مرز توجه به این تمایلات را خدا میداند و با احکام خود چگونگی بهره‌مندی از این تمایلات را مشخص کرده تا انسان بتواند در عین بهره‌مندی از آنها به رشد و کمال واقعی خود برسد.

هر انسانی در درون خود
با دو دعوت روبروست

۱. دعوت عقل و وجدان (نفس لواحه)

۲. دعوت هوی و هوس (نفس اماره)

سوالات تشریحی درس یازدهم

سوال	تمایلات انسان را نام ببرید و از هرکدام مثالی بزنید.
جواب	تمایلات عالی : دانایی عدالت شجاعت تمایلات دانی : ثروت شهرت زیورآلات
سوال	راه های تقویت عزت نفس را بنویسید.
جواب	شناخت ارزش های خود و نفروختن خویش به بهای اندک توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او
سوال	حدیث زیر مربوط به کدام راه تقویت عزت نفس است؟ حدیث قدسی: " ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم! "
جواب	شناخت ارزش های خود و نفروختن خویش به بهای اندک
سوال	انسان عزیز چه کسی است؟
جواب	کسی است که در برابر مستکبران و ظالمان و درمقابل هوا و هوس خود می ایستد،مقاومت می کند و تسلیم نمی شود. انسان عزیز زیر بار عملی که روحش را آزرده کند و او را کوچک و حقیر سازد نمی رود.
سوال	انسان ذلیل چه کسی است؟
جواب	کسی است که در مقابل مستکبران و زورگویان تن به خواری می دهد و هر فرمانی را می پذیرد و تسلیم هوا و هوس خود می شود.
سوال	خداوند حد و مرز تمایلات دانی را چگونه مشخص کرده؟
جواب	حد و مرز توجه به این تمایلات را خدا میداند و با احکام خود چگونگی بهره‌مندی ازین تمایلات را مشخص کرده تا انسان بتواند در عین بهره‌مندی از آنها به رشد و کمال واقعی خود برسد

کوئیز مربوط به درس یازدهم

سوال	انسان بطور طبیعی بهعلاقه نشان میدهد زیرا اینها لازمه زندگی در دنیا هستند و بدون آنها یا نمیتوان زندگی کرد یا زندگی سخت میشود.
جواب	تمایلات دانی
سوال	پیشوایان ما با تکیه بر و پیوند با او توانستند در سختترین شرایط زندگی کنند.
جواب	بندگی خداوند - عزتمندانه
سوال	یکی از مهم ترین قدم ها در مسیر کمال است.
جواب	تقویت عزت نفس
سوال	خداوند عزیز است یعنی چه؟
جواب	کسی نمیتواند در اراده ی او نفوذ نماید و او را تسلیم خود کند

پیوند مقدس

«رسول خدا(ص)» ← "هیچ بنایی نزد خدا محبوب‌تر از ازدواج نیست"

این نهاد با **ازدواج زن و مرد** بوجود می‌آید و با آمدن فرزندان **کامل** میشود

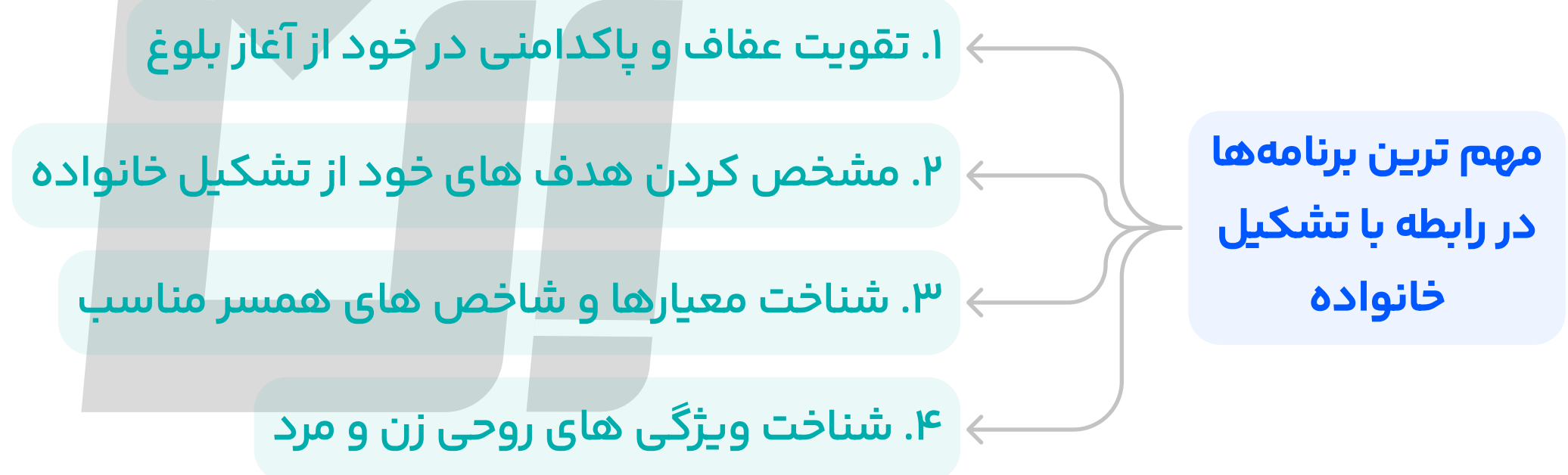
کلمات "**انس**"، "**انسان**"، "**بنی‌آدم**" و "**ناس**" در قرآن به جنس خاصی اختصاص ندارد و هر آیه‌ای با این کلمات به **زن و مرد هر دو مربوط میشود** زیرا حقیقت انسان را روح تشکیل میدهد و روح انسان نه مذکر است و نه مونث.

زنان و مردان به عنوان افراد نوع بشر استعدادها و **ویژگی‌های فطری و هدف مشترکی** دارند که با بهره گرفتن از آن ویژگی‌های فطری میتوانند به آن **هدف مشترک** یعنی **قرب الهی و بهشت** جاویدان برسند.

خداوند زن و مرد را به گونه‌ای آفرید که **زوج یکدیگر** باشند یعنی یکدیگر را کامل کنند. **گرچه از نظر ویژگی های انسانی مشترکند(فطرت)** اما از نظر **خصوصیات جسمانی متفاوتند**

این تفاوت ها به گونه ای است که هر دو را به هم نیازمند کرده است **بدون اینکه یکی بر دیگری برتری داشته باشد**. زیرا **برتری هرکس نزد خداوند به تقواست** و هر انسانی میتواند آن را در وجود خود پرورش دهد.

تفاوت های میان زن و مرد بطور مثال: توانمندی عاطفی بالای زن و قدرت جسمی بیشتر مردان

تقویت عفاف و پاکدامنی

دوره بلوغ تا ازدواج یکی از حساس ترین و ارزشمند ترین دوره های عمر انسان است، دوره ی گذر از کودکی و ورود به بزرگسالی و پذیرش مسئولیت های زندگی است.

اگر نوجوان و جوان این دوره را با پاکی و پادامنی بگذرانند **راه رسیدن به بهشت** را برای خود و فرزندان خود هموار کرده است.

قرآن کریم از دختران و پسران میخواهد که **قبل از ازدواج حتما عفاف پیشه کنند** ، به هیچ وجه در پی رابطه غیرشرعی چه پنهان و چه آشکار نباشند که زیان آن تا قیامت دامن گیر آنان شد و درنسل های آنان تاثیر بدی خواهد گذاشت.

نظام هستی بر عدالت است و عمل هرکس عکس العملی دارد.

توجه به اهداف ازدواج

پاسخ به نیاز جنسی

ابتدایی ترین زمینه‌ی ازدواج نیاز جنسی مرد و زن به یکدیگر است. این نیاز که احساس آن **از زمان بلوغ** آغاز می شود اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می کند و آنان را به سوی تشکیل خانواده می کشاند.

انس با همسر

هر یک از زن و مرد نیازمند به زندگی با دیگری هستند و این نیاز نیز **پس از بلوغ آغاز** می شود. این نیاز به گونه ای است که اگر فردی از راه های **نامشروع** نیاز جنسی خود را برطرف کند اما بدون همسر زندگی کند باز هم یک **بی قراری و ناآرامی** او را آزار می دهد که فقط با بودن در کنار همسر برطرف می شود.

رشد و پرورش فرزندان

فرزند ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم بخش وحدت روحی آنان است. خداوند **احترام و اطاعت از والدین** را هم ردیف با **طاعت و عبودیت خود** قرار داده است.

رشد اخلاقی و معنوی

پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده از همان ابتدا زمینه های فساد را از خود دور می کنند ، **مسئولیت پذیری** را تجربه می نمایند ، مهر و عشق به همسر و فرزندان را تجربه می کنند و با گذشت و مدارا و تحمل سختی ها به **درجات معنوی** بالاتری نائل می شوند.

طبق مقررات اسلامی رضایت کامل دختر و پسر برای ازدواج ضروری است و اگر **عقدی به زور انجام شود** باطل است و **مشروعیت ندارد**.

علاقه و محبت به یک شخص **چشم و گوش** را می بندد و **عقل را به حاشیه** می راند.

← **امام علی (ع)** **علاقه شدید به چیزی آدم را کور و کر می کند.**

از این رو از ما خواسته اند در مورد همسر آینده با **پدر و مادر** خود مشورت کنیم تا به انتخابی درست برسیم پدر و مادر به علت **علاقه و محبت** به فرزند **معمولا مصلحت و خوشبختی** او را درنظر میگیرند. به علت **تجربه و پختگی** شان **بهتر می توانند خصوصیات افراد** را دریابند.

معیار های همسر شایسته

از نظر قرآن مهم ترین معیار **با ایمان** بودن اوست.

راه های شناخت همسر

تحقیق درباره همسر آینده را نباید با معاشرت هایی که منشا آن تنها **هوس های زودگذر** است اشتباه کرد. در این معاشرت ها معمولا **احساسات** بر هردو طرف **حاکم** می شود و دختر و پسر شخصیت واقعی خود را پنهان می کنند.

معمولا بیشتر این معاشرت ها به **سستی رابطه و جدایی** می انجامند.

زمان ازدواج

سوالات تشریحی درس دوازدهم

سوال از فواید ازدواج در زمان مناسب چیست؟ (3مورد)

جواب شادابی – سلامت جسمی و روحی – رشد طبیعی

سوال چهار مورد از اهداف ازدواج را نام ببرید.

جواب پاسخ به نیاز جنسی – انس با همسر – رشد و پرورش فرزندان – رشد معنوی و اخلاقی

سوال دو مورد از رشد معنوی و اخلاقی که در ازدواج صورت می گیرد را نام ببرید.

جواب زمینه های فساد را از خود دور میکنند – مسئولیت پذیر می شوند – با گذشت و مدارا و تحمل سختی ها به درجات معنوی بالاتری نائل میشوند

سوال از معیارهای همسر شایسته 4 مورد را نام ببرید

جواب اصالت خانوادگی – پوشش مناسب اسلام – اخلاق خوب و خوشرویی – عدم ارتباط قبلی با جنس مخالف – صداقت با همسر

سوال مهم ترین برنامه ها در رابطه با تشکیل خانواده را بنویسید.

جواب ۱. تقویت عفاف و پاکدامنی در خود از آغاز بلوغ
۲. مشخص کردن هدف های خود از تشکیل خانواده
۳. شناخت معیارها و شاخص های همسر مناسب
۴. شناخت ویژگی های روحی زن و مرد

سوال لغات "انس"، "انسان"، "بنی آدم" و "ناس" در قرآن را توضیح دهید.

جواب به جنس خاصی اختصاص ندارد و هر آیه ای با این کلمات به زن و مرد هردو مربوط میشود زیرا حقیقت انسان را روح تشکیل میدهد و روح انسان نه مذکر است و نه مونث.

کوئیز مربوط به درس دوازدهم

سوال مهمترین معیار از نظر قرآن کریم در رابطه با انتخاب همسر..... اوست.

جواب با ایمان بودن

سوال طبق مقررات اسلامی رضایت کامل دختر و پسر برای ازدواج ضروری است و اگر به زور انجام شوداست.

جواب باطل

سوال دورهیکی از حساس ترین و ارزشمند ترین دوره های عمر انسان است.

جواب دوره بلوغ تا ازدواج

سوال تاخیر در ازدواج سبب..... و ومیشود.

جواب افزایش فشارهای روحی و روانی – روابط نامشروع – آسیب های اجتماعی

سوال بلوغ عقلی و فکری مدتی پس از بلوغ جنسی فرا می رسد.

جواب صحیح